

СЕКЦІЯ 9. VARIA

УДК 316.378

Приц Вікторія,
магістр першого курсу факультету міжнародних відносин,
Волинський національний університет імені Лесі Українки,
м. Луцьк, Україна
Vprianska@gamil.com

ФІЛОСОФІЯ ВОЛОНТЕРСЬКОГО РУХУ В ЯПОНІЇ

Сучасні події демонструють необхідність об'єднання всього світу задля збереження миру та безпеки. Волонтерство є невід'ємною частиною цивілізованого світу та одним з головних чинників сталого розвитку людства. Волонтерська діяльність - соціально спрямована, благодійна, неприбуткова, вмотивована, суспільно корисна діяльність, що провадиться волонтерами та волонтерськими організаціями шляхом виконання робіт та надання послуг громадянам, організаціям та суспільству в цілому [1].

Прикладом волонтерської діяльності можуть бути проекти спрямовані на: 1) розвиток та освіту; 2) охорону здоров'я; 3) охорону довкілля та сталий розвиток; 4) допомогу в разі стихійних лих; 5) розширення прав і можливостей жінок та гендерну рівність; 6) захист прав людини та підтримка біженців.

Серед міжнародних волонтерських організацій можна виділити наступні:

Peace Corps – американська програма, яка надає волонтерам можливість працювати в розвиваючихся країнах у галузі освіти, сільського господарства, здоров'я та інших сферах.

International Volunteer HQ – ця організація має багато програм в різних країнах світу, де волонтери можуть працювати у галузі освіти, догляду за дітьми, охорони довкілля та інших сферах.

United Nations Volunteers – організація, що надає волонтерам можливість працювати в різних країнах світу в рамках програм ООН, таких як програма розвитку, боротьба зі збройним конфліктом та інші.

Red Cross – ця організація має програми в різних країнах світу, де волонтери можуть допомагати зі збором крові, рятуванням життів у надзвичайних ситуаціях та інших сферах.

World Wildlife Fund – організація, що займається захистом довкілля та допомагає зберігати біорізноманіття. Волонтери можуть допомагати зі збором даних, дослідженням та захистом диких тварин та ін.

Досліджуючи волонтерський рух в Японії варто зазначити, що він є важливим аспектом японського суспільства. В Японії цей феномен також відомий під назвою «дзішу кісей» і є способом життя для багатьох японських громадян. Волонтерство в Японії має довгу історію, яка бере свій початок ще з періоду Едо (період в історії Японії 1603-1868pp.), коли люди добровільно допомагали у громадських проектах, таких як будівництво доріг та мостів. Відтоді і сформувалося поняття «добо», що означає добровільна праця.

Сучасний волонтерський рух в Японії набрав обертів у 1990-х роках, після землетрусу в Кобе 1995 року, який призвів до масової волонтерської допомоги. Сьогодні безкорисливе служіння є важливою частиною японської культури і заохочується урядом та приватними організаціями.

Філософія волонтерського руху в Японії базується на концепції взаємодопомоги та підтримки громади. Вона ґрунтується на традиційних японських цінностях «омойярі» (співпереживання), «гаман» (витривалість) і «мотганай» (не витратити ресурси даремно). Волонтерський рух в Японії ґрунтується на вірі в те, що кожен може зробити свій внесок, незалежно від віку, походження чи навичок [2; 3; 4].

Філософія, що лежить в основі волонтерського руху в Японії, також ґрунтується на концепції «взаємодопомоги» або «kyōdō» японською мовою. Ця концепція підкреслює важливість того, що люди та громади об'єднуються, щоб підтримати один одного в скрутну хвилину, не очікуючи нічого натомість. В Японії ця філософія глибоко вкорінена в культурній та соціальній структурі суспільства, а окремі особи та організації заохочуються робити свій внесок у загальне благо через волонтерство та інші форми громадської роботи.

Іншою ключовою філософією волонтерського руху в Японії є ідея «zutto issho» або «завжди разом». Вона підкреслює важливість побудови міцних, довготривалих відносин між волонтерами та громадами, яким вони служать. Працюючи разом і будуючи довіру з часом, волонтери та члени громади можуть поглибити розуміння потреб один одного і працювати разом над створенням стійких рішень соціальних проблем [5].

На волонтерство в Японії також впливає буддистська концепція «дана», що означає віддавати, не очікуючи нічого натомість. Ця філософія підкреслює важливість безкорисливого служіння та ідею про те, що допомога іншим – це спосіб досягнення особистої самореалізації. Іншим ключовим аспектом філософії волонтерського руху в Японії є акцент на командній роботі та співпраці. Волонтерів заохочують працювати разом і підтримувати один одного задля досягнення спільної мети на благо суспільства [6].

Загалом, філософія волонтерського руху в Японії зосереджена на ідеї внеску в суспільство та позитивному впливі на навколишній світ, а також на сприянні особистісному зростанню та самореалізації через безкорисливе служіння. Волонтерський рух в Японії відображає сильне почуття спільноти та соціальної відповідальності, коли окремі особи та організації працюють разом для вирішення широкого кола соціальних проблем та викликів.

ООН визнає волонтерство як важливу суспільно-корисну діяльність, яка має бути складовою будь-якої стратегії, спрямованої на вирішення проблем у боротьбі з бідністю, забезпеченні сталого розвитку, охороні здоров'я, соціальній інтеграції, подоланні

соціальної нерівності та дискримінації. Рекомендації ООН щодо підтримки волонтерського руху та відповідні положення Резолюції пропонують включати волонтерство у національні плани розвитку всіх країн, визначаючи його одним із засобів досягнення цілого сталого розвитку [7].

На даний час волонтерська діяльність в Україні насамперед зосереджена на підтримці Збройних Сил України та допомозі переселенцям з регіонів, які постраждали від російської військової агресії. Крім цього, варто поширювати досвід волонтерської діяльності на інші сфери, зокрема, розвивати волонтерства для сприяння досягненню цілей сталого розвитку. Серед іншого, це передбачає покращення екології через пропагування дотримання відповідних норм і стандартів, розвиток культури циркулярної економіки та екобезпечного виробництва тощо [8]. Такі зміни є важливим аспектом повоєнного відновлення України для відбудови ресурсоефективної і сталої економіки та вирішення проблем дефіциту ресурсів [9; 10]; а також відповідає євроінтеграційним орієнтирам нашої держави [11].

Волонтерські організації можуть сприяти реалізації стратегії сталого розвитку. Для їх ефективнішого функціонування, необхідне поглиблення співпраці з органами влади різних рівнів. Формування в органах місцевої влади відділів підтримки громадських ініціатив буде позитивним фактором співпраці, взаємних консультацій і реалізації проектів та ініціатив у сфері сталого розвитку; співпраця на засадах інклюзивного розвитку дає можливість подолання економічної та соціальної ізоляції [12; 13].

Волонтерська діяльність, спрямована на досягнення цілей сталого розвитку, може реалізовуватись у таких напрямках [14]:

- адвокація (спосіб впливу на політику держави та представників бізнесу шляхом реалізації проектів, організації різноманітних заходів та акцій, співпраці з засобами масової інформації);

- освітнє волонтерство (популяризація екологічного способу життя, виступи в школах та університетах, організація клубів та інфоточок, ведення блогів в соцмережах);

- інформаційне волонтерство (написання наукових публікацій, документальні фільми та відео де висвітлюються екологічні проблеми);

- відновлення зелених насаджень (спільні проекти екологічних організацій разом з державними органами та бізнесом).

- прибирання пластику (наприклад, організація толок; в Україні діє міжнародна ініціатива «Let's do it», а також ГО Zero Waste Society, яка поширює стиль життя нуль-відходів та аналізує діяльність бізнесу й великих корпорацій для сприяння системним змінам; зібраний пластик можна використати для переробки);

- боротьба з харчовими відходами (організація співпраці з супермаркетами, ресторанами, які передають волонтерам продукти з нетривалим терміном закінчення придатності, ці продукти можуть отримати люди що перебувають у складному матеріальному становищі).

Таким чином, волонтерський рух створює додаткові можливості розвитку для досягнення стратегічних цілей держави.

Список використаних джерел:

1. Закон України про волонтерську діяльність, 2009 URL: <https://ips.ligazakon.net/document/JF3CP01A>.

2. Arzaqia Luthfi Yani. Omoiari. The Reason Why Japanese are Empathetic and Considerate. *TOKHIMO*, 2022 URL: <https://www.tokhimo.com/post/omoiari-the-reason-why-japanese-are-empathetic-and-considerate-1>.

3. Julian Littler. The art of perseverance: How gaman defined Japan. *BBC*, 2019 URL: <https://www.bbc.com/worklife/article/20190319-the-art-of-perseverance-how-gaman-defined-japan>.

4. What is mottainai?, *Zenbird*, URL: <https://zenbird.media/what-is-mottainai/>.

5. Broadbent J., Shinohara. C., Hasegawa. K., Volunteerism and the State in Japan C. Shinohara, K. Hasegawa. *Asia-Pacific Journal: Japan Focus*, 2007 URL: <https://apjpf.org/-Koichi-HASEGAWA/2616/article.html>

6. Hitoshi Nagai., Isshō Fujita., Ryōdō Yamashita., Buddhism 3. 0: A Philosophical Investigation Studies in Japanese philosophy. *Tokyo: Independently Published*, 2021. – 254 с.

7. Мадрига Т. Б. Волонтерський рух в Україні в умовах зовнішньої агресії. *Прикарпатський вісник НТШ*. 2018. № 6. С. 96-106. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pvntsh_2018_6_13.

8. Pavlikha N., Korneliuk O. World experience of circular economy implementation and prospects for Ukraine. *Economic, social and legal aspects of enterprise management. Context of the political and economic crisis / scientific editors Monika Dobska, Ryszard Kamiński*. Poznań, 2022. P. 155-168. URL: <https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/22295>

9. Корнелюк О. Досвід імплементації циркулярних проєктів для відновлення економіки України. *Together united: науковці проти війни: збірник тез доповідей I Міжнародної благодійної науково-практичної конференції* (Луцьк, 20 травня 2022 р.). Луцьк: Вежа-Друк, 2022. URL: <https://scholar.google.com.ua/scholar?oi=bibs&cluster=6882280671611806750&btnI=1&hl=uk>

10. Корнелюк О. Напрямки відновлення металургійного комплексу України на засадах циркулярної економіки. *Rebuild Ukraine: справа всього цивілізованого світу: зб. тез доп. II Міжнар. науково-практ. конф.* (Луцьк, 15 березня 2023 р.). / ред. Н. В. Павліха. Луцьк: Вежа-Друк, 2023. С. 156-160. URL: <https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/22240>

11. Корнелюк О. А. Стратегічні напрями активізації транскордонного співробітництва міських поселень в умовах євроінтеграції. *Інтелект XXI: наук. журн.* Київ, 2019. № 3. С. 9-15. URL: <https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/16546>

12. Павліха Н. В., Корнелюк О. А. Активізація транскордонного співробітництва міських поселень: монографія. Луцьк: Вежа-Друк, 2019. 212 с. URL: <https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/18484>

13. Pavlikha N., Khomiuk N., Demianchuk O., Shelenko D., Sai L., Korneliuk O., Naumenko N., Tymbaliuk I., Voichuk M. Economic Assessment of Inclusive Development of Territorial Communities Within Rural Areas: A Case Study Of Ukraine. *Ad Alta: Journal Of Interdisciplinary Research*, 2021. VOL. 12, Issue 1, Special Issue XXV. Pp. 97–104. URL: https://www.magnanimitas.cz/ADALTA/120125/papers/A_15.pdf

14. 10 найпопулярніших напрямків екологічного волонтерства. URL: https://ecoaction.org.ua/eko-volonter-10.html?gclid=CjwKCAjw3ueiBhBmEiwA4BhspCxn8-U9VILQItZos8uawJKzYaeJMwPmrvkfJGN-aHU7WSkz9Db88BoCI5sQAvD_BwE